

[Hans Hansen (Rørby).]

tilløb til en rationalisering og foretaget analyser, der har givet til resultat, at en meget stor del af den tid, de unge anvender, er blevet spildt. Jeg vil udtale håbet om, at rationaliseringsudvalget også vil gå ind på dette og prøve at finde ud af, hvad det er, de unge bruger deres tid til. Vi ved jo alle, at som forholdene ligger i øjeblikket, mangler der både kaserner og officerer. I det lovforslag, retsforbundet har udarbejdet og forelagt, og som vil blive forelagt igen, har vi gjort gældende, at det ikke er nødvendigt, at mandskabet ligger inde så længe; der er i øjeblikket meget stor fare ved at koncentrere det indkaldte mandskab i kaserner. Vi har henvist til og vil også her have lov at gøre opmærksom på, skønt det jo ikke ligger for her, at det ikke er ligegyldigt, om mandskabet bliver indkaldt i 18 måneder eller 6—7 måneder. Jeg mener, at hvis problemet løses rationelt og man tager hensyn til, at de unge får lært det nødvendige, og hvis man som i Schweiz sender mandskabet hjem med våben, så vil man have fjernet faren ved at anbringe de unge i kaserner, der jo er rene dødsfælder, og som er meget, meget farlige i moderne krigsførelse, da kasernerne, som det også er blevet oplyst, jo kan blive udslettet på få timer og uden varsel. Jeg henviser til dette vort forslag.

Vi kan ikke se, at det skulle være nødvendigt at opretholde en tvungen værnepligt i det hele taget. Jeg tror, at hvis man lønner de unge ordentligt og rationaliserer uddannelsen, så vil så at sige alle unge melde sig, især i den sportsbejgestrede tid, vi i øjeblikket lever i. Det er kun et spørgsmål om, hvor meget man vil give dem i løn. Jeg tror heller ikke, man vedblivende kan opretholde den tvungne værnepligt og foregøgle folk, at man derved har skabt en værnevilje i befolkningen, når man tvinger de unge til, måske mod deres vilje, at springe soldat. Jeg mener, vi skal i gang med en rationalisering, og jeg håber, at det udvalg, der skal behandle lovforslaget, vil komme ind på disse betragtninger, ligesom jeg

håber, at man efterhånden vil forstå, hvor farligt det militærberedskab, vi har i øjeblikket, er for ungdommen, og hvor ringe muligheder det har for at fremme værneviljen. Det er jo værneviljen, det kommer an på, og den kan man ikke fremtvinge. Der er iøvrigt noget underligt selvmodsigende i at ville tvinge de unge til at forsvare friheden.

Vi kan ikke fra vor side stemme for et lovforslag, som indeholder tvungen værnepligt. Vi har stemt imod ethvert lovforslag, som indeholder bestemmelse om tvungen værnepligt, og vi vil, hvis man bibeholder bestemmelsen om den tvungne værnepligt i det foreliggende lovforslag, også stemme imod dette, når det kommer til afstemning her i tinget.

Indenrigs- og boligministeren (Kjærbøl): Jeg takker de ærede ordførere for socialdemokratiet (Holger Larsen), for venstre (Arnth Jensen) og for det konservative folkeparti (Carsten Raft) for deres tilslutning til lovforslaget.

De af de efterfølgende ordførere fremsatte synspunkter kunne jo nok give anledning til nogle bemærkninger; men da lovforslaget er identisk med det af min højtærede forgænger fremsatte lovforslag fra sidste rigsdagssamling, da det har været behandlet ved indgående debat her i folketinget og ydermere har været i udvalg, hvor man har udvekslet forskellige synspunkter, ville jeg finde det urigtigt, om jeg her begyndte at kommentere de forskellige synspunkter, der har været fremme. Kommer lovforslaget i udvalg, er jeg selvfølgelig villig til at medvirke til, at det kan blive gennemført.

Johs. Christiansen: Det ærede medlem hr. Hans Hansen (Rørby) spurgte mig, hvad jeg mente med mine udtalelser — og det forbavser mig lidt. Som ordfører for restforbundet har det ærede medlem hr. Viggo Starcke givet fuld tilslutning til Atlantpagten og dermed til dens militære konsekvenser. En af disse er, at udskrivningen